

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЈЕСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДЈИ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 драхне, тримесечно 9 драхна, годишње 36 драхна

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Кирилска 33 Солоун.

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта.

Бугарска и њени савезници

Бугари су најаву аустро-маџарских социјалиста правилно схватили. И понављају од себе онима: да нису ови ту најаву учинили без знања и одобрења меродавних фактора њихових. Отуд је удар био силан. Зато су протести онако огорчени били. И сад се Бугари питају: шта то значи? Од куд да њих терају да се са Србима споразумеју за Македонију, коју су они „мачем узели.“ Од куд да им то баш Аустро-Маџари кажу после оног усудног братимљења, нарочито са Маџарима код којих пронађоше средство по њиховој „племенитој“ крви? Тумаче на разне начине и најзад по неки од њих долазе на ону народну „ко с њавом том твике сади, о главу му се разбијају,“ тј. тако, веле, и ми ћемо проћи.

„Аустро-Маџари да би сачували своју кожу, нас Бугаре приносе на жртву. Неће социјалисти анексију и ратну штету, — па зашто се онда ми борисмо?“ — узимаше по неки патриота бугарски? Ко ће испустити из руку овај масан залог, па најзад шта је са лепим сном којим се ево скоро две године уљуљкује бугарски народ? „Шта мисле наши државници, увиком Маринов, који су народ повели овим путем, кад се је без крви и споразумом са Србима у своје време могло постићи много више, неголи данас кад нас нико неће да чује?“ Изјава овога познатог шовинисте остала је јак утисак на бугарско јавно мњење. „Шта је са оним многобројним изјавама Радославовљевим којима је уверавао бугарски народ да му је срећна будућност и потпуно уједињење? — пита Даскалов, дојучерањи трибуна Радославовљев. Бугарски интелектуалци удутали су влади једну представку, у којој су протествовали против изјаве аустро-маџарских социјалиста. Хтели су држати велики народни митинг у Софији, али им то нису Немци допустили, пошто је власт у њиховим рукама. Најзад је под притиском јавног мњења морала бугарска

влада упутирати питање аустро-маџарској влади и тек кад је из Беча дошао одговор, који се мало подуже задржао: да влада аустро-маџарска не дели мишљење њихових социјалиста, привидно су се у Софији смирили.

„Камбана“ је предјачила овој кампањи. Она не може да скрива захтев социјалиста који траже васкрс и увеличање Србије. И по својој урођеној злоби вели: „Од куд одједном толике симпатије за земљу која је изазвала овај крвави рат? Зар Србија увеличана неће опет бити опасност за мир, не само на Балкану, већ и Европи? Разумемо силе из Споразума, али од куд та заувекљивост код наших савезника? Зар се овим не иде директно против нас? Не, Србија не сме постојати, или ако то баш мора бити, она треба да буде мала — у пола мања неголи што је била пре балканског рата и тиме ће се свака опасност на Балкану отклонити, а кад Балкан буде миран биће и Европа.“

„Народ“, орган широких социјалиста бугарских вели: „Ми смо видели најаву аустро-маџарских социјалиста, али се не чудимо мање најновијој изјави немачких социјалиста. У жељи немачких другова да виде Србију уједињену са Црном Гором да би на овај начин имала излаз на Јадранско море, ми не бисмо ништа противу имали, кад би у томе видели признање националних претензија бугарског социјализма на Македонију. Наши другови тражили су у Штокхолму да се задовоље националне аспирације Бугарске, ако се жели очувати трајан мир на Балкану. Те се аспирације простиру искључиво на Балкану. Земље које су отпадале или које ће отпасти од Турске треба да припадну Бугарској, јер сем тога што Бугарска заузима централни положај на Балкану, у свима тим земљама живе Бугари. Било би врло погрешно тражити при данашњим условима аутономију Македоније. Исто тако не може се тражити вазло-

стављање Србије са спајањем Македоније са њом, јер би и једно и друго довело до конфликта међу балканским народима“. Овако пише орган њих, који су на конференцији у Штокхолму били заступљени. И кад они тако мисле и пишу, шта је остало. „Вечерњи Пошти“, „Утру“, „Зарја“ и осталим шовинистичким листовима бугарским? Вредни напоменути да су овом приликом бугарски социјалисти у шовинизму надмашили Шопова, Кичева и Маринова. Код Бугара нема подвојеног мишљења кад је реч о Македонији. То су и овом приликом доказали.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Лондон, 1. — Штампа јавља да је руски генерални конзул у Лондону, барон Хјобинг смењен од Проанвистра.

Цирих, 1. — Економски преговори између Немачке и Аустро-угарске почели у среду. Аустро-угарској делегацији на челу је бивши амбасадор фон Мареј, немачкој бивши амбасадор у Бечу граф Ведел. Баварску ће представљати саветник Кол, а Саксонску савезник Сехарт.

Ла Паз 1 — Смрт бившег председника републике Боливије, за коју се држало да је последица случаја, у ствари се погледаца атентата. Подјаци је повела истрагу и ухапсила већ два брата.

Амстердам 1. — Јављају из Берлина, канцелар одлази у среду у главни штаб, у пратњи министра Калила и Штума. Хелдферх ће такође ићи. Из главног штаба Махаелас ће ићи у Карлсруе да посети великог војводу Бадека и у Дармштат да посети великог војводу Хесеа.

Христијансја, 1. — Немачка влада изазвала се Норвешкој због уласка два сумарека у Фјорд Христјансја, где су у заплетање две даске лађе.

Лондон, 1. — Г. Бенар Ло јавио је у парламенту, да ће се пре одлагања парламенти поднети предлог колог ратног зајма.

Мидрид 1. Председник владе г. Дато конференсио је са министром унутр. дела о изменама у режиму цензура. Г. Дато је присталица извесног попуштања, да би се задовољили захтеви истога.

Ситуација у Шпанији

Најави првог министра г. Датога — Мидрид 31. Јула.

Лист „Либерал“ објављује дугачак интервју свога директора са г. Датом од кога износимо следеће важне начуне: Сада када се постављају проблеми од огромне важности месеца владајућих кругова је доста јасна. Они се отворено израјају оријентисати у смеру демократије Краљ не чини сметњу јер се велика упутила тим путем. Напротив он је тај који изазива то.

Није још куцнуо час — да Шпанија промени режим. Призор једне земље где је рат изазвао унутрашњу револуцију служиће њој као лекција. Од свију нација, Шпанија је земља која је најмање страдала од ратних последица. Ако она уме да сачува своју неутралност, ако сви Шпанолци помичу главу у раду, земља ће, у моменту мира, бити јача него икада. Влада је готова да узме у обзир праведне захтеве земље и краљ је бранити свију завојсвања чим је циљ слобода и право.

Грчка штампа

»Емблос«: Бугарски балцил. У уводном чланку расправља о вестима руске »Трибуна«, по којој су с новим бугарским послаником у Београд Пасароном послати и неки бугарски изаславници, који имају као маслу да дођу у додир с представницима Споразума и да прегова-

рају о бугарском питању, па и засебни мир да поведу ако би Споразум данас признао бугарско гледиште. Бугарски дипломата тражиће гаранције да ће Бугарска из овога рата изићи увелича и у случају да Немачка буде побеђена.

Ево које су те личности: Сметеник Стефан, који се сматра као агеда да дође у додир с Русима. Доктор Гуингјаи, бивши консул у Бирмингему, који ће се као таква приближити Етгелевима. Г. Гачев, бивши консул у Женеви који би као такав преговарало с француским круговима. Најзад, професор Ирчинов (Иширков? Плев.) Милов и Зодев, који ће водити пропаганду у швајцарским универзитетским круговима. (Број 7461).

»Неологос«: Корпус Народне Одbrane У изазвичним новинама објављен је указ, којим се на предлог министра војног уставољазва »Воин корпус Народне Одbrane.« Овај ће корпус бити састављен из Сареске, Архиепископске и Критске дивизије. Под њега ће потпадати све независне јединице или одреди војске, сва којима надлежности и уставдење које су саставни део војске на Македонском фронту, а које су сад растуриле по Македонији, Криту и острвима Архипелага.

Овај ће корпус имати десет пешачких пукова и то: Први, други и трећи пук Сареске дивизије, четврти, пети и шести пук Архиепископске дивизије, и седми, осми и девети пук Критске дивизије.

Он ће тако исто имати десет брдске артиљерије, пук пољске артиљерије, ескадрон коњица, батаљон пионира итд. (Број 195).

Сједињене Државе

— Историја њихова кроз ова четири stoleќа откако је Америка пронађена. — Од Мортона Фулертонга

Ми смо видели да ова историја њихова у самој ствари није ништа друго до једна глава из светске па чак и из европске политике. Што је даске чудновато, то је да су Американци били у стању да тако слабо воде рачуна о томе факту. Ја се међутим надам, да сам умео да објасним ту заборавност, кад сам ударио глисом на то како су ова годишња била кроз заузета задатком да и преко многобројних препона створе један хомоген народ, један ду-

гим, непрекидном послом на који су се могли само зато бицити што су били удаљени од сваког додера са Европом. Лако је сад разумети, зашто се политички привиди, изражен Монроевим Доктрином, подударно потпуно, кроз толике године, са менталитетом американским. Обично се замисља, да се Монроева Доктрина своди на једну јаку негацију: Северна је Америка сматрала да на територији Новог Света може бити места за какву било обелицу

колонијацију. А осим тога држало се, да Монроова Доктрина, као последицу те негације, објављује и то, да Сједињене Државе немају намере да се мешају у европске ствари. Укратко, брутално речено: Америка Американцима, Европа Европљанима.

У самој ствари међутим, Монроова је Доктрина била само нека врста идеала којем су Сједињене Државе замислиле да треба да теже, али која оне, по својим материјалним и моралним средствима, нису биле кадуре да и у дела преведу. Ова је врло брзо добила националну популарност; постала је што рекао Андре Тардје, «истински-

твени израз истинског народног осећања». Британска влада признала је је без резерве. Али у исто то време, ова је примењивана по ђуди, овлаш, час овде, час тамо, тако несигурно, да нико више није знао шта она управо значи. За ових последњих двадесет година Сједињене су Државе интервенисале у Африци; учествовале су на конференцијама у Алгесирасу и на конференцијама у Хагу. Под председањаштвом Тафтовим бориле су се за принцип «отворених врата» у Кини. И ратом тако, ништили су принцип Монроове Доктрине.

— Свршиће се —

Лојд Џорџ и Хендерсон

— Питање Штокхолмске конференције —

Лондон 31. јула

Примивши оставку г. Хендерсона, члана ратног кабинета после одлуке странке рада у корист шиљања делегата на штокхолмску конференцију, г. Лојд Џорџ је упутно Хендерсону следеће писмо:

„Ваше колеге и ја примили смо са задовољством уверење, да ћете подржавати настављање рата до побољног свршетка. Има међутим извесних чименица, у које јавност треба да буде посвећена. Ваше колеге су веома изненађане држањем, које сте усвојили на конференцији странке рада. Визитате, да су се присадашњим склоностима сви једнодушно успротавили штокхолмској конференцији и ни сте сами били расположени да примите једну изјаву у томе смислу пре неколико дана.

Међутим, ви и ваше колеге странке рада одложили сте ову изјаву до после скупа, који је одржан последњег петка. После више разговора са мном, ја сам био добио утисак, да би ви употребили свј утицај, да чланове ваше странке одератите од шиљања делегата у Штокхолм. Ово, што се десило последњих недеља у Русији наравно осетно је оштетило положај зараћених држава према штокхолмској конференцији. Пре неколико дана, ви сте привлачили да је ситуација потпуно промене на у току последњих 15 дана и ма какви били разлози, који би могли склонити Савезнике да пошаљу делегате на конференцију пре 15 дана, догађаји који су се од тада одиграли показали су ништавност те одлуке.

Као што сам вам рекао такав сте утисак чинили на наше колеге у кабинету. Са великим наменађњем примио сам од вас писмо у пегак по подне у коме велите, да сматрате за дужност да ме известите, да сте после брижљивог испитивања ситуације дошли до закључка да се не можете решити ни на шта друго, него да подржавате мишљење које сте дали онога дана, када сте се вратили из Русије.

Ви сте извесно требали да известите кабинет о вашој одлуци пре него што сте је изнели на конференцији странке рада. Ви нисте били само члан странке рада, већ исто тако члан кабинета, одговорног за вођење операција. При свем том, ви нисте сматрали за потребно, да о томе најпре известите кабинет. Ваше ко-

леге — Либеристи и делегати имају разлога да мисле, да гледашће, које сте изнели није прогизно мишљење кабинета.

Друга тачка је ова. У пегак изјутра, ми смо примили врло важно саопштење од руске владе, у коме нас ова извештава, да изако влада држи, да није могуће сарачити руске делегате да учествују на штокхолмској конференцији, она међутим сматра тај корак искључиво као корак социјалистичке странке и да њене одлуке не би никакво ангажовале слободу деловања петроградске владе.

Касније је стигло ново писмо из Русије са свим истим речима: Хитам да вам доставим горњу информацију, јер држим, да је општи утисак онај, који је произвео један лондонски лист велећи, да Русија ватрено жели састањак штокхолмске конференције. Овај аргумент пуштен је да се утиче на јавно енглеско мишљење и да ангажује странку рада и социјалистичку, да узму учешћа на штокхолмској конференцији.

Примивши саопштење руске владе, ја сам вас одмах о њему обавестио и молио вас да с тиме упознате конференцију. Али, ви сте пропустили, да то учините. Истину је, међутим, да сте у току свога говора изразили малу алузивију на овај факат рекавши, да се онака извесна промена у држању руске владе односно штокхолмске конференције. Та алузивија била је брза и узгредна.

У овој прилици, ја не држање није било сасвим лојално према влади или делегатима, којима сте се обраћали. Ови последњи остављени су у непознавању једног виталног факта, који би неопходно утицао на доношење суда

СТАЊЕ У РУСИЈИ

— Општа поглед на ситуацију —

Лондон, 1. августа

Дописник «Обсервера» у Петрограду јавља, да морал руске војске постаје чврст јак. Руски отпор позива се и на неким тачкама фронта узима облик победоносне противофанзиве. Образовањем коалиционне владе олакшан је рад Руса.

Трајање ове владе зависило од одрицања, који буду примили странке. Стварање ове владе је велика лична победа г. Керенског, који је Русима умео представити озбиљност ситуације. Велика социјалистичка већница, добивши на општинским изборима у Москва, доказује да свет има пуно поверење у Керенском. Методи, употребљена за подстрек упаскивања зајма сло-

бде даје одличне резултате и зајам ће бесумње бити крунисан успехом. Улис износи на 400 милиона фунти стерлинга, што јако поправља финансијску ситуацију. Успостављањем гвоzdене дисциплине у војсци учвршћен је положај владе. Сви захтеви генерала Корнилова примљени су практично и рад на реорганизацији изостава се. Последњи су се већ осетили на фронту, одакле и даље долазе охрабрујуће весте.

Стање у Аустрији и Бугарској

Разговор између Кајзера и Михаелиса

— — —

Церих, 1. августа

При повратку из Беча и Софије, канцелар Михаелис је био примљен у аудијенцију код кајзера. Разговор између Михаелиса и Ваљса трајао је два сата. Канцелар је обавестио кајзера о политичкој и војској ситуацији Аустро-Угарске и Бугарске и о резултатима својих разговора са владама тих земља.

Кајзер и Михаелис дискутовали су по том о могућности будућег мира и о начину склапања аустријских дипломата поведом тога. Сазнаје се да је Михаелис известио Ваљса да аустро-угарски и бугарски народи ватрено желе мир и могуће је да избије у Бугарској нереди ако се не закључи мир до краја јесени.

Савезничка одлука

— Изјава г. Вилсона —

— — —

Париз, 1. августа

Упитан од уредника «Пти Журнала» г. Вилсона, председник министарског савета у моменту објаве рата, изјављује, да му је исмички посланик у Паризу саопштио објаву рата на основу једног документа која је сачињавала праву бестидност, јер је овај документ бираван на бомбардовање Нардберга, бестидност коју данас сви Немци признају. Г. Вилсон истиче како је Француска отргнувши се из савезничког мрежа, извукла меч ради борбе и како је њен отпор дозволио слободним нацијама да се и онедегде и да се организују иза бистајона који сачињава њено тело. Ова завршава:

Победа долази јер она зависи од наше храбрости. Они који се муче, трже као пламениху награду за њихову крв и њихове сузе, триумф човечанских слобода, мир заснован на праву и ослобођење генерација које се данас налазе под немачким јепотвзом.

Ворбе на западној фронту

Извештај енглеских дописника

— — —

Лондон 31. јула

Дописник «Тамса» јавља да су Французи на своје десно крило достигли до области Митжовар, на обалама реке Штембак. Њихове су патроле прешле Штембак и нашле пет топова које је непријатељ оставио. Непријатељско повлачење није било местимично. У заузетој области непријатељске трупе

Апел Керенског

— Руским грађанима на страни —

Петроград, 1. августа

Керенски је упутно апел руским грађанима, који су у годинама војне обавезе а налазе се сада у иностранству. У томе апелу вели: „Руска Провизорна Влада, у име руске демократије апелује на грађане, које је стари режим принудно да се склоне изван отаџбине, да се ангажују и испуне своја војне обавезе. Ника они, који су ангажовани у енглеској војсци знају, да ће слободна Русија признати њихове услуге сасвим, као да су били у револуционарној војсци.

Све Савезничке војске боре се за исту ствар. Они, који претпостављају да служе у руској војсци имаће све олакшнице, да испуне своју дужност. По доласку у Русију, они ће се опремити и упутити у центре за обуку. Руска демократија се нада с поверењем, да су грађани, који служе у Русији потпуно свесни своје дужности и потребе да се покоравију строгој дисциплини и да учине све потребне жртве.

Са ратних фронта

Француски коминике

Париз, 1. августа

Јуче је била јача артиљеријска борба између Србија и Краоке. Немци су поново покушали да избаце Французе из ровова које су заузели јужно од Ена. Сви су напада одбијени и француске су трупе осетно напредовале источно од положаја. Јаче артиљеријске борбе у Шампањи и на обалама Мезе. Немци су изабацили 850 граната на Ремс.

Енглески коминике

Лондон, 1. августа

Јуче је непријатељска артиљерија била доста јака јужно од пута Арас Калебра и на сектору Њутара.

У ваздушној борби наши су падоти обарили 9 немачких аероплана од којих су два пала у наше ланије, а 8 других приморали да се спусте на земљу. Седам наших апарата феле.

Италијански коминике

Рим, 1. августа

Јуче је артиљеријска борба била интензивнија источно од Гориче и код Доса Фиати. Доста жива акција наших извидача изођу Кизеа и Астикв и у долини Падоле.

Бомбардовање енглеских обала

Лондон, 1. августа

Немачки су аероплани бомбардовали енглеске обале код Маргате, Сутенде и Рошифорда. Код Сутенда бацали су 40

бомба. Штеге су огромне. Убијено је 8 људи, 9 жена и шесторо деца. Има 50 рањених.

Аустрија и Немачка

П кушиј еманципације

Церих, 1. августа.

Швајцарски лист „Аргауер Фолксblatt“ публикује једно врло интересантно писмо из Беча. Изгледа да цар Карло намерава да очисти Аустрију и аустријску војску од немачке тираније и тражи потпору код словенских народности двојне монархије. Ево извод тог интересантног писма: „Цар Карло је довео аустријски генерал-штаб у Баден близу Беча. Немачки официри немају приступа у штабу. Аустро-германски сфацири немају никаквог утицаја у генерал-штабу. Словени, Словени свуда: у штабовима војске, у микистарствима, па чак и у политичкој полицији. Словени сачињавају почасну цареву гарду. То је нова ера. Немачки војни утицај се у Аустрији руши. Национално немачко школско друштво које је припомогло да надражи страсти нашег народа нема никакав политички кредит. Книжарима у Бечу је наређено да склоне из излога портрете и статуете Ханденбурга“.

сакривене по мајурима и утар
вешама, дале су јак отпор фран
цузима. Али су убрзо савладане.

Сега се цео терек источио од
Штембака налази у њиховим
рукама и пребацили су више
својих предстража на другу
страну реке.
Дневник „Дојли Телеграфа“
на западном фронту телеграфи
ше: Наше су трупе учествовале
у доста јакој борби југозапад
но од Вистека под заштитом
артљерије. Оне су извршиле та
кав јуриш да Немци, сакривени
по шумама нису имали времена
да употребе своје митраље. У
овој борби заробљено је 200 во
јника. Борба је постала тежа
када је непријатељ повлачио
се услед да стави у дејство сво
је митраље, користећи се мо
менталним застојем наших тру
па које су напредовале. Оне су
застој проузроковале болњак
ве жице које су биле посакри
ване између дрвећа. Ово је била
операција тактичке природе ко
ја је успела.

Непријатељске трупе које су
употребљене у овој борби при
падају девадесет првом пешади
ском пуку који је у резерви.

МАЛИ ЧЕТНИЦИ

Код Његовог Кр Височанства
Престолонаследника

У Водезу има око 1500 из
беглица наших, махом из Јужне
Србије, а нарочито, Битоља. Са
известних разлога тамо се још
није могла отворити основна
школа за децу.

Али оно што службени орга
ни нису могли урадити створио
је на други начин један приват
ни човек.

Видели смо се деца беспо
сљичево излажу моралном ква
ру и уличном животу пракучи
је око четрдесет тих малашана
и из прикупљених добровољних
прилога обукао и одео у уни
форму четника („бојска“) па
им у свако оделују реконвалес
центног логора у Водезу дао
шаторе и постељу, где су ма
ли четници образовали мали
лагор, у коме под управом г.
Поповића живе четничко-вој
ничким животом.

Храни се опет из добровољ
них прихода и официрске ме
наже, а многе им намирнице
даје из својих магацина и аме
риканска мисија д.р Рајда.

У логору четници уче школ
ске предмете и разна четничка
и војна вежбања, које им пре
дају учитељи резервни офици
ри из логора.

За најкраће време ова скоро
напуштена деца постали су дис
циплиновани ђаци и четници.

Кад је пре неки дан Њ. Кр. Ви
сочанство Наследник Престола
посетио реконвалесцентни логор,
они су га мали четници задив
или својим вежбањима, песмама
и декламацијама, те је г. Попо
вићу изразити своје задовољство
за лепу идеју и уложени труд.

По позиву Његовог Височан
ства малашани су преклуче са
г. Поповићем отишли аутомо
билема на полагају у Његов
лагор, где ће као Његови гости
провести два дана.

Многе децаје матере, које су
их у прво време са неповере
њем уступале г. Поповићу, сада
су и саме сретне и често до

лаве око логора и гледају како
им деца сад изгледају и како
се вежбају и уче.

Ето шта може да уради при
ватна иницијатива и хумако
срце.

У Русији

Петроград, 1. Политич
ки бољшки конгрес састао
се у Москви. 400 делега
та, који представљају ре
аљистичку, демократску,
независну, хришћанско
радикалну и селачку стран
ку, изгласала су одлуку
у којој траже уједињење
свију пољских територија
и независну конституцију
Пољске са слободним из
лазом на море код ушћа
Висуле. Конгрес не при
знаје ауторитет државног
савета у Варшави који
зависи од Немачке.

Петроград, 1. — Генерал Ва
ломев, командант југ. зап. фрон
та највећом је за командан
та зап. фронта. Генерал Ђи
ркин био шеф генералштаба на
именови је за команданта југ.
зап. фронта.

Петрогр. д. 1. — Влада је за
све трајање рата овластила ми
нистри војног и унутраш дела
призом да распуштају и спре
чављу сваки конгрес или скуп
који би могао реметати ред.

Петроград, 1. — Извршни
одбор Совјета радничких и вој
ничких и селачких делегата
одлучио је сазив представника
социјалистичких и радничких
група на велику конференцију
ради већања о мерама, које тре
ба предузети.

Москва, 1. — На конгресу
Пољака, посланик Думе Хиру
шев је истакло јездром неистинит
пољског народа који је спонтан
но прешао на страну оних који
се боре за слободу и право. Ово
је дошло да коалиција тражи
не само уједињење и независну,
већ и савезу Пољску. Зато
Пољска мора интервенисати ак
тивно и војнички, да би могла
подићи глас на будућем конгресу
мира. У име пољских војни
ка говорио је поручник Зремб
ски и рекао да војници само
траже, да испуне дужност пре
ма отаџбини. Последња је гово
рио Костверзински и рекао:
»Пољски народ је замључно са
Савезницима уговор. запечаћен
крвљу својих савеза и остаће
веран њему.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Ротердам. — Изгледа, да је
немачки генералштаб решио, да
започне велику офанзиву на це
лом источном фронту. Циљ не
мачке офанзиве био би град
Рига.

Берн. — Федерални савет од
лучио је да реквизира живу
земљину која је потребна
производњи за личну потро
шњу и за ново засејавање. Вла
да мисли да установи разне мо
нополе у земљи.

Атина. — Према информаци
јама из сигурног извора сви на
пори немачких официра да ре
организују турску војску пропа

ли су. Овај неуспех је услед ја
ког моралитета која таман
турске редове.

Лондон. — Према једној де
пешки из Берна бивши грчки
престолонаследник је тражио
дозволу да оде у Немачку и
ступи у редове немачке војске.

Царх — Према једној де
пешки из Будим Пешта, раднич

ке и социјалистичке организ
ације мајурске престонице др
жале су велики митинг на ко
ме су држани жучни говори про
тиву владе Естерхазија. Скуп
је изгласао одлуку противу ску
пова намирница и формулисао
захтеве политичке природе о
војним листовима ништа не го
воре.

Дневне вести

Г. Пашић у Лондону

Према последњим вестима
председник министарског са
вета г. Никола Пашић налази се
још у Лондону, где ће се зад
ожити неколико дана по каро
чарним пословима.

Министарске вести

Министар војни г. Ђенерал
Божа Тегзић отпутовао је Њ.
гомом Кр. Височанству Насле
днику Престола ради рефериса
ња по пословима свога ресора.

Српска костурница у Валони

Сутра ће бити у Валони вој
на свечаност подизања костур
нице умрлих српских војника,
којој ће присуствовати изасла
ници Њ. Кр. Височанства На
следника Престола, Краљевске
Владе и Врховне Команде.

Бомбардовање Битоља

28. пр. месеца непријатељ је
изводио на варош Битоља 184
градата, а 29. пр. мес. 67 гра
тата. Ово бомбардовање про
извело је више пазљивика. Жи
тања наје било. Материјална се
штета цени на близу тридесет
халади динара.

Наши у Аустрији

Поред осталих, наши бегу
нци из аустро-угарског ропства
причују и о томе, како је и код
наших заробљених војника и
код интернираног грађанског
становиштва и порад свих пат
њи и мука којима су излож
ени, морал на врло великој ви
сини.

Док је у Аустрији не само
народ већ и војска изгубила
сваку наду на победу, на отво
рено говоре чак и о пропасти
те државе, наши су пуни поу
дања у ослобођење Србије и да
ће она бити много већа.

Наши војници певају по ло
горима патриотске песме, па
чак и нове састављају.

Најлепши доказ за морал је
дире друге стране је и курс
наше банкоте у заробљенич
ким логорима јер је плаћају по
14 и 15 круна, ма да је, као
што знамо, њена вредност у
нормално доба била 9 круна!

Обавезна војна служба

Из Вашингтона јављају: Се
нат је одобрио један предлог
којим се позива председник
Валсон да се споразуме са Савез
ницима о примењивању зако
на о обавезној војној служби
савезничких поданика који жи
ве у Сједињеним Државама.

Помоћ Амрике

Из Њујорка телеграфину:
Нови контролор намирница Хо
вер, примивши дужност изјавио
је, да ће Америка имати да и

дуће збме слобде Савезнике св
ма потребним намирницама. За
то Америкаци ваља да мало
ограниче своје потребе, како
би што више помогли Савезни
цима.

Немачка пропаганда

Из Атина јављају: Изази на
видело, како су огромне суме
Немци трошили у Атини за про
паганду. Открило се, да је са
мо из једног извора у току
1916. године потрошено у Ати
ни на пропаганду 6.523.300 ма
рака.

Помен

Младенко Чубрић секретар
квестор Народне Скупштине, из
вештава своје сроднике, прија
теље и другове, да ће данати
четрдесето-днешни помен својој
милиј и клада непрежаљеној
кћери Љубици, матуранту срп
ске гимназије у Ници, у четар
так 3. августа, у цркви Св. Са
ве, у 8 и по часова пре подне.

Објава.

Издавање новчане помоћи из
беглицима за месец Јули ове
год. отпочеће 2 августа ове
год. и завршати 6 августа.
Помоћ ће се издавати у кан
целарији Владних Комесара. Ред
издавања је исти као прошлог
пута.
Из канцеларије Владних Ко
месара 29. јула 1917. год. бр.
1678 — Солун.

Позивају се.

Димитрије Дешвић подлц. пе
сар позива се да се одмах јави
канцеларију Владних Комесара.
Из канц. Влад. Комесара бр.
службено 31 VII 1917 г. Солун.

Г. Филип Јаковљевић адвокат
из Битоља мели се да преста
ва администрацији „В Србије.“

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски војнички извештај —
Солун, 1. августа
31. јула ништа важно.

Пангерманисти и рајх стаг

Берн, 1. августа
Пангерманска лига упу
тила је нов апел немачком
народу, у коме осуђује ре
волуцију рајхстага о миру,
која по њимане представ
ља бољу народа и коју
назива кривичним изврта
њем истине. Лига одбацује
револуцију као недостојну
и опасну. Она не признаје
последнике као представ
нике народне воље. Она
тражи распуштање рајхста
га, који је делни и одо
бравао погрешке Бетмана
Холвега.

Немачки трик

Париж, 1. августа

Штампа доноси вест руског
листа „Вечерње Време“, у којој
се вели: „Социјални фондови
немачке пропаганде у Русији, који
изnose 25 милиона марака, из
гледа, нису Немцима довољни,
те они надају лакше банкоте,
којима су преко шведских, фин
ских и немачких агената пре
превадили наше пијале. Овоме се
може приписати узрок падања
курса рубље на извесним бер
зама.“

Најновије вест

Берн, 1. — Сазнаје се
из обавештених кругова,
да је руска група „Прав
да“ имала у рукама пред
логе Турске и Аустрије о
васебном миру.

Њујорк, 1. — Влада
Сјед. Држава извештена је,
да ће Аустрија ускоро пред
ложити примирје, које ће
паку бити наразно одбијено.

Царх, 31. — Једно немачко
писмо датирано у Есену 7 јула
описује страшно дејство фран
цуских аероплана у Есену. Из
међу осталих вели, да је јед
на нова фабрика муниције у
Крупштрассе икрушена до те
меља.

Лондон, 1. — Ојављу
је се, да је одлука стран
ке рада односно учешћа
на штокхолмској конфе
ренцији изазвана једним
триком Хендерсоновим.
Без мандата од владе,
Хендерсон је саветовао
скупу да домете ту од
луку. Г. Лојд Џорџ даће
данас изјаву у парламен
ту о томе. Уверавали, да
представници странке ра
да кеће моћи нићи у
Штокхолм. Вероватно је,
да ће радничке корпора
ције протествовати против
тога и да би радници
пристајница у случају од
ласка делегата штрајко
вали.

Лондон, 1. — Полузванично
јављају из Петрограда, да шток
холмска конференција нема за
цель регулисање руске полити
ке и да све руске странке могу
на тој учествовати, ако хоће.

Петроград, 1. — Совјет рад
ничких и војничких делегата др
жио је седницу и донео одлу
ку да помогне влади у увећању
производње муниције, и обезбе
ђењу снабдевања војске и пове
ћању успевљања ратног и зајма.

Берн, 1. — Директор индустрије
Шмитт наименован је за
министра просвете на месту
Трот од Штоца који је дао о
ставку. За министра унутраш
них послова постављен је Дро
на месту Либела Још два порт
феља пруског министарства би
ће поверени национално либе
ралној странци и конзерватив
ној странци.

Царх, 1. — Старији син бив
грчког краља Константина до
био команду у немачкој војсци.

Лондон, 1. — Бонар Ло
је објавио јуче у парламенту,
да је влада решила да одбије
свако сваштарење з штокхол
ску конференцију. Сјед. Државе
Француск и Италија доцеле су
асту одлуку. За тим је Хендер
сон објавио своје држање.

Берн, 1. — Социјалистички
савез Семе изгласао је, да у
случају објављања пасоша за
Штокхолм сазове одмах ва
рољни конгрес.

Њујорк, 1. — Од 300 котр
сумарева поручених од владе,
25 ће се издати у августу
50 у септ., 150 у окт., а оста
так, у новембру.

Тражите најбоље сатове „ЕТЕРНА“

у првој српској сајдиској радњи МИШЕ ЛАЗАРЕВИЋА из Београда
улица Венизелос бр. 12, у Солуну

која је добила велику количину најбољих швајцарских сатова из познате фаб-
рике „ЕТЕРНА“ и продаје их по утврђеној цени и то:

1 » отв. никл жељезн. регулисан без жига	»Етерна« број 19121	Драхма	35.—
1 » затв. никл жељезн. регулисан без жига	»Етерна« » 4919	»	38.—
1 » отворен жељезнички никлен без жига	»Етерна« » 19121	»	35.—
1 » затворен сребри оксидираи са 15 рубина	»Етерна« » 19139	»	60.—
1 » отв. регул. старо руско сребро рад. 15 р.	»Етерна« » 19162	»	45.—
1 » отворен сребри са злата. уметк. 15 руб.	»Етерна« » 19138	»	49.—
1 » отворен сребри рељеф са 15 рубина	»Етерна« » 19141	»	39.—
1 » затворен никлен анкер са 15 рубина	»Етерна« » 4919	»	38.—
1 » затворен челичан анкер са 15 рубина	»Етерна« » 4920	»	38.—
1 » отворен оксидираи рељеф са 15 рубина	»Етерна« » 19166	»	35.—
1 » отворен оксидираи грао	»Етерна« » 19163	»	35.—
1 » отворен челични са лепим шарама . . .	»Етерна« » 19161	»	32.—
1 » отворен позлаћен модер. са сликом 15 р.	»Етерна« » 19160	»	32.—
1 » отворен челичан	»Етерна« » 19157	»	30.—
1 » никлен за око руке ноћу светл. Анкер	»Етерна« » 13109	»	28.—
1 » никлен за око руке ноћу светлећи цилинд.	»Етерна« » 1114	»	35.—
1 » никлен за око руке ноћу светлећи . . .	»Етерна« » 1396	»	50.—
1 » никл. за око руке ноћу светл. кавалџе	»Етерна« » 1116	»	27.—
1 » никл. за око руке без фосфора цилиндар	»Етерна« » 1115	»	25.—
1 » никлен за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« » 13106	»	20.—
1 » никлен за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« » 1218	»	36.—
1 » сребри за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« » 1117	»	25.—

УЗ СВАКИ САТ СЛЕДУЈЕ 5-то ГОДИШЊА ГАРАНЦИЈА.

Осим горњих сатова има велики избор сатова из других добрих фаб-
рики — разних цена. Поштом, ни уз доплату ни без доплате, не може се
клате, већ новац послати по коме долажењем, који би и сат примио.

Чак ни ја ставити до знања српској војсци и српској публици, да око
у Солуну, поред пристаништа — код, улица Микс 35, отворила

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

Иде на кулају саме српске јела, а нарочито поделом српски и белгијски.
Потрудили смо се и набавили чисти природни вина талијанска, француска
и грчка такође и француски и грчки коман.
За сваки дан гудам, аудубовија и врхуна риба за доручак од 8 калк. пре
Микој.
Јела чисте српске са слињском мачићу.
Сарвајана баккета прима по умереној цени.
Препоручујемо се српској војсци и публици колико је за посету.

С особитим поштовањем,
Вира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатор.

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на коју до бискепа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и
за Савезничке државе.

Врши на својеј благајни немале — размену свих новчаних по-
врата по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — врхуна у
Болују.

Прима новац на методу и чување.

Обавештања бесplatно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УМУТАРЊЕ ВОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за варане болести

Дома саопста дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској ап-
теци за. Франк бр. 35. — у граду француско болнице — а од 3—4 по подне у
своје стању, ул. престолениславнија Зорда бр. 35. — ушорадна ул. са булеваром
иолаа Константина.
Потпуно узбављена Неопаатарани или о новог француског препарата
„Гливи“ противу сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе
по умереној цени.

Сифилис и све венеричне
болести лечи се потпуним
успехом
директор болнице венеричних
болести у Солуну

Д-р Арист. Христодулу
прима у својој клиници
од 3 до 6 по час. по подне.
Улица Египатска бр. 314.
Улаз у ул. Методје 15.

ПРОДАЈА ДУВАНА

улица Александра Великог Бр. 4
у близини хотела „Телеграф“ и Војне Задруге

Отворио сам продавницу српског ду-
вана-цигарета и цигар папира исте, преда-
вају искључиво српској војсци и српском
живљу. Стога скрећем пажњу свима војним
куририма, који долазе у Солун ради снаб-
девања намирницама и дуваном, да изводе
посетити моју продавницу ради набавке ду-
вана, где ће добити велики рачат (од 50 до
100 динара 8 од сто, преко 100 динара 10
од сто, преко 500 динара и више по погодби).

У мојој радњи може се вршити пре-
мења новца са најповољнијим курсом.

Увек свој својем!

Споштовањем
Риста К. Стајић
трг. из Врање

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

НАЈБОЉА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитета:

Нестос Кики	дин.	1.—
„ Глубек	„	0.80
„ Јаки	„	0.65
„ Афрос	„	0.50

Ка једном попуни цигарету „Салоника“ тај ће
мо уверити о њеној квалитету, зато препоручујемо и
т. пушачима да и даље пуше само цигарета из прво
и најбоље фабрике цигарета

„САЛОНИКА“

Кипре — Александрија — Солун
Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.
Награђена првом највећом наградом
на изложби у Филадельфији
На продају у свима дуванницима, нарочито
„Ниродатс“ и дуван за дуле.

СРПСКИ ДУВАН

Од данас у сваке доба може се добити једна
у самој радњи српски дуван и цигар-папира свију
врста код „Српског Војника“, у улици Египатској
бр. 132, преко пута покривене чаршије до трамвај-
ске станице. А такође се може добити код хотела
„Марсова“ ул. 26 окт. бр. 18.

Купцима веће количине, даје се проценат.
23-7
КОСТА ЧОМИЋ.
и ЛЕОН СТАВРИЋ.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен
је талијански магацин и снаб-
девен војничким потребама —
профијантом.

Продаја искључиво савезнич-
ким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталим по курсу.
УЛИЦА ФРАНК БР. 32 — СОЛУН